

Oktoober AD 2009

Nr 9/158

Viinakuu – Jumal ütleb: Mina annan neile ühesuguse südame ja annan nende sisse uue vaimu: ma kõrvaldan nende ihust kivise südame ja annan neile lihase südame.
Hs 11: 19

NÕUKOGU SUUNAB KOGUDUSE ARENGUID

Jaani koguduse nõukogu pidas 20. septembril järjekordse koosoleku. Osavõtt oli sellest rõõmustavalt aktiivne. Lisaks õpetajale osalesid koosolekul 18 nõukogu liiget. Nõukogu võttis vastu koguduse 2009. aasta eelarve muudatuse, kinnitas toimkondade koosseisud, koguduse liikmeannetuste ja kiriklike talituste annetuste soovituslikud määrad ja tähtpäevad ning otsustas algatada koguduse arengukava koostamise protsessi.

Edasi loe lk. 2

KIRIKUL ON OLULINE ROLL KA LINNAELUS

18.oktoobril on kohalike volikogude valimised. Mida lubavad nendesse pürgijad, kuidas näevad linnaelu tulevased linnavolinikud, meie koguduse liikmed. Pühapäeval, 11. oktoobril pärast jumalateenistust, on kõigil kandideerijail ja valijail võimalus oma arvamus välja öelda.

Arutleme üheskoos selle üle, kuidas tagada koguduse ja kiriku esindatud linna- ja vallavolikogus ning milline on üldse kiriku sõnum ühiskonnale. Kuulama ja kaasa rääkima on oodatud kõik huvilised. Vestlusringi juhhib õpetaja Marko Tiitus.

ESTONIA KLAVERI OLEME ANNETUSTEGA VÄLJA OSTNUD (PEAAEGU)

Pühapäeval, 4. oktoobril kell 18 on Jaani kirikus
klaveriaastate lõppkontsert

Musitseerib klaveriduo

Mati Mikalai – Kai Ratassepp

Esitamisele tulevad Ferenc Liszti Püha Franciscuse elust ja sõnumist inspireeritud klaveriteosed.

Täname kõiki klaveri kirikusse toojaid. Täname AS Estonia Klaverivabrikut ja Venno Laulu, kes selle tehingu võimalikuks tegi. Septembris on annetanud Helve Hunt, Maie Tavaste, Veera Pille, Hilda Kaljula

NÕUKOGU SUUNAB KOGUDUSE ARENGUID

(Algus lk. 1) Nõukogu kiitis heaks arengukava struktuuri, teemarühmad ja koostamise ajakava. Arengukava kinnitame novembris 2010. Arengukava koostatakse kiriku ülesande paremaks täitmiseks. See dokument määratleb koguduse olulised tegevusvaldkonnad ning sätestab taotletavad eesmärgid ja ülesanded. Selle koostamise kaasatakse koguduse nõukogu, juhatus, töötajad ja toimkonnad. Oma ettepanekuid saavad teha kõik koguduse liikmed. Arengukava koostamise seminar on 30.-31. oktoobril. Eesmärgiks on sõnastada koguduse visioon aastaks 2017, missioon ja väärtused ning määratleda olulisemad arengueesmärgid. Arengukava koostamise protsessi juhib koguduses õpetaja Marko Tiitus.

Vastavalt juunikuu koosoleku otsusele esitasid toimkondade esimehed nõukogule kinnitamiseks toimkondade koosseisud. Nõukogu kinnitas need koosseisus:

Jumalateenistuste toimikond

Marko Tiitus (esimees)
Enna Audova
Maie Kasvandik
Kalev Rajangu
Ülo Stöör
Enn Tammoja
Tiina Vilberg
Aivar Villems
Taimi Välba

Välissuhete toimikond

Marko Tiitus (esimees)
Jaanus Kraav
Kalmer Liimets
Mati Männamaa
Mirjam Tiitus

Laste- ja peretöö toimikond

Margit Karu (esimees)
Evija Leiaru-Kuldsaar
Kalmer Liimets
Silvia Soro
Mirjam Tiitus

Diakooniatöö toimikond

Helve Hunt (esimees)
Raja Aardevälja
Enna Audova
Ilmi Kard
Maie Kasvandik
Endla Lehtme
Karl Luht
Tiiu Lätte
Maarika Sibrits
Maie Tavaste

Nende tööleõnnistamine toimub frantsiskusepäeva missal, 4. oktoobril kell 10. Oleme Jumalale tänulikud selle eest, et praeguseks on 24 koguduseliiget andnud oma nõusoleku toimkondades kaasatöötamiseks ning selle kaudu koguduse sisuliste tööharude edendamiseks. Noortetöö toimikonna esimees Kalmer Liimets ja majandustoimikonna esimees Uku Audova esitavad oma toimkondade koosseisud järgmiseks nõukogu koosolekuks.

Nõukogu kinnitas juhatuse ettepaneku koguduse 2009. aasta eelarve muudatuseks, mille tingisid kiriku tuletõrjesignalisatsiooni paigaldamine ja sõiduauto soetamine kogudusele.

Marko Tiitus
Koguduse õpetaja

KULDLEER 2009

Varakult oli kuulutatud koguduse lehes ja „Sakalas“, et tänava on kuldleerilaste õnnistamine pühapäeval 6. septembril. Oli helistajaid, aga pühapäeval oli tulnud kuldleeri ainult Vally Speek (neiuna Ahi). Oli õnnistamine, lilled ja pildistamine, nagu ikka leeri lõpetamisel. Peale seda oli tee- ja kohvilaud kiriku keldrisaalis.

Õpetaja õnnistas ühist söömaega. Peale teed ja kohvi järgnes ühine vestlus. Vally rääkis, et Jaani kiriku õpetaja Elmar Tõldsepp oli nende koolis ka usuõpetuse õpetaja. Seetõttu oli leeriaeg lühem. Juba koolis saadi selgeks põhilised tõesed.

Vally käis leeris Viljandi Jaani kirikus kohe peale Eesti Haridusseltsi Tütarlaste Gümnaasiumi lõpetamist suve algul 1943. Siis oli tavaks minna leeri keskkooli lõpuklassis. See oli tütarlaste gümnaasium Viljandis ja pidas eelmisel aastal oma 100-ndat juubelit.

Vally mainis, et siis oli Saksa okupatsiooni aeg ja kõiki kaupu, sealhulgas ka kleidiriie, oli raske saada. Seetõttu käidi leeris gümnaasiumi lõpukleidiga. Varem olla tehtud leerideks ikka eraldi kleit. Leerilaste pildistamine on vana tava, nii oli ka aastal 1943.

Kui Jumal lubab on kuldleerid kavas ka järgmistel aastatel.
Kuldleeriloo pani kirja Ülo Stöör

UUS KIRIKUTEENIJANA

Meie kirikuteenijana Ene Laur asus õppima teoloogiat ja siirdus seetõttu Tartusse elama. Septembrist töötab kirikuteenijana Tarvastu Peetri koguduse liige Maila Eirand. Maila töötas tänava suvel meie kirikus valvurina.

Soovime Enele edu õpinguis ning Mailale jõudu ja õnnistust kogudusetöös!

Pildil vasakult: Ilmar Reiman, Vally Ahi, Väino Mikalai. Poisid on Maagümnaasiumist.

SEMINAR “REIS USUMAALE”

Oktoobrikuu teisel pühapäeval kell 17 alustab Jaani kiriku keldrisaalis reis usumaale. See reis on **kristliku usu põhiküsimusi käsitlev seminar**, mis koosneb kuuest kohtumisõhtust ja jumala-teenistusest.

Seminari osad järgnevad üksteisele nagu reisietapid.

Koguneme pühapäeviti kell 17-19.15. Ettekanded ja arutelud toimuvad rühmades, kus on võimalik jagada oma küsimusi ja kogemusi ning vahetada mõtteid kuulud teemadel. osavõtjad saavad endale seminari materjalid. Seminar on kõigile tasuta.

Teavet “Reis usumaale” kohta saab küsida ja ennast osalejaks kirja panna 8.oktoobrini tel. 5341 3394, kantsleis või kirjutades viljandi.jaani@eelk.ee.

Vaata ka septembrikuu lehte või meie koduleheküljelt: www.eelk.ee/viljandi.jaani.

Jääme ootama põnevat ja avastusterohket reisi koos sinuga. Võta sõber ka kaasa!

OKTOOBRIKUU VILJANDI JAANI KIRIKUS

Reede, 02.10 kell 22 **Pärimusmuusika Lõikuspidu: vennad Johansonid**
Pilet eelmüügist 75.-, samal päeval 100.-

Pühapäev, 04.10 kell 9 HOMMIKUPALVUS
 † **Franciscus Assisist** kell 10 **FRANTSISKUSEPÄEVA MISSA**
Jaani koguduse toimkondade tööleõnnistamine
 Teenivad õpetaja Marko Tiitus, organist Kalev Rajangu ning Guldžahon Jussufi klaveril ja Farruhruz Susi viiulil
KRISTUSE TEENIJAD (3.Moosese 19: 1-2,37; Efeslastele 6: 10-18; **Matteuse 28: 16-20**)

KELL 14 – 17 FANTSISKUSEPÄEVA KONVERENTS
 ”KONKURENTSIST KOOSTÖÖNI – kriisijärgse ühiskonna võimalusi”
KELL 18 FANTSISKUSEPÄEVA KONTSERT
Esineb klaveriduo Kai Ratassep - Mati Mikalai.
Sissepääs tasuta.

Teisipäev, 06.10 kell 12 **KESKPÄEVAPALVUS ARMULAUAGA**
 kell 18 **Eesti Interpreetide Liidu KONTSERT**
Esinevad Jorma Toots, Ebe Müntel, Henry-David Varema ja Lea Leiten. Piletid 50.-/25.- müügil piletilevis ja kohapeal.

Pühapäev, 11.10 kell 9 HOMMIKUPALVUS
 kell 10 **MISSA (JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA)**
 Teenivad õpetaja Marko Tiitus, organist Kalev Rajangu ning naiskoor ”Iris” ja Sirje Sei (plokkflööt).
IGAPÄEVANE LEIB (5.Moosese 26: 1-11; Heebrealastele 13: 15-16; **Johannese 6: 23-35**)

kell 17 **SEMINAR “Reis usumaale” I**

kell 20 **ÕHTUPALVUS Taizé lauludega**

Teisipäev, 13.10 kell 10.30 **KIRIKUTUND** Jämejala psühhiaatriaiaigla tegelusmajas

kell 12 **KESKPÄEVAPALVUS ARMULAUAGA**

kell 13 **EAKATE PÄRASTLÕUNA**

Pühapäev, 18.10 kell 9 HOMMIKUPALVUS
20. pühapäev kell 10 **MISSA (JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA)**
pärast nelipüha Teenivad Tuusula praostkonna praost Anja Hänninen (jutlus), praost Marko Tiitus (liturgia), organist Kalev Rajangu, Maarja Haamer

USK JA USKMATUS (4.Moosese 21: 4-9; Koloslastele 1: 19-23; **Johannese 7: 40-52**)

kell 14 **KIRIKUTUND Viiratsi pansionaadis**

kell 20 **ÕHTUPALVUS Taizé lauludega**

Teisipäev, 20.10

kell 12 **KESKPÄEVAPALVUS ARMULAUAGA**

Pühapäev, 25.10
21. pühapäev
pärast nelipüha

kell 9 HOMMIKUPALVUS

kell 10 **MISSA (JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA)**

Teenivad õpetaja Marko Tiitus, organist Kalev Rajangu ja koguduse ansambel Kadi Ritsingu juhendamisel

JEESUSE SAADIKUD (Aamos 7: 10-15; Galaatlastele 4: 12-20; **Johannese 13: 16-20**)

kell 20 **ÕHTUPALVUS Taizé lauludega**

Teisipäev, 27.10

kell 12 **KESKPÄEVAPALVUS ARMULAUAGA**

kell 18 **KLAVERIKONTSERT: Tanel Joamets**

Pühapäev, 01.11
22. pühapäev
pärast nelipüha

kell 9 HOMMIKUPALVUS

kell 10 **MISSA (JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA)**

Teenivad õpetaja Marko Tiitus, organist Kalev Rajangu

USUVÕITLUS (Jeremija 17: 5-8, Roomlastele 10: 12-18; **Matteuse 5: 13-16**)

kell 20 **ÕHTUPALVUS Taizé lauludega**

**SÜGISENE
TALGUPÄEV
KIRIKU ÜMBRUSE
KORRASTAMISEKS
ON LAUPÄEVAL,
17. OKTOOBRIIL.
ALUSTAME KELL 10
HOMMIKU-
PALVUSEGA KIRIKUS**

Teisipäeval, 13. oktoobril kell 13
on pärast keskpäevapalvust
EAKATE PÄRASTLÕUNA
Külas on Jaani koguduse juhatuse liige
Uku Audova
Vaatame pilte Valgamaa ekskursionist
Kaetud on tee- ja kohvilaud.
Olete oodatud!

Novembrikuu teisel pühapäeval, 08.11. algusega kell 10 toimub Jaani kirikus

ISADEPÄEVA PEREMISSA JA LASTEKIRIK

Peremissa üheks osaks on

LASTE RISTIMINE ISADEPÄEVA PEREMISSAL

Koguduseliikmed, kes pole veel jõudnud ristida oma lapsi – isadepäev on kindlasti parim päev selleks, et anda oma lapsed

Taevase Isa kaitse ja õnnistuse alla

Ristimissoovist palume aegsasti teada anda koguduse õpetajale tel 5341 3394
või e-postiga marko.tiitus@eelk.ee

LIKMEANNETUSTE JA KIRIKLIKE TALITUSTE ANNETUSTE MÄÄRAD

Vastavalt kirikuseadustikule kinnitas Jaani koguduse nõukogu 20. septembril meie koguduse liikmeannetuse uued määrad ja tähtjad järgnevalt:

- **Koguduse liikmeannetuse soovitavaks miinimummääraks** on 1% koguduseliikme aasta netosissetulekust (näiteks kuu sissetulekult 5000 krooni on kuu maks 50, aastas 600 krooni);
- Liikmeannetus tasutakse osade kaupa kord kvartalis, hiljemalt 20. märtsiks, 20. juuniks, 20. septembriks ja 20. detsembriks või sõlmides pangas igakuise püsimaksekorralduse;
- Koguduse juhatusel on õigus vabastada koguduseliige osaliselt või täielikult liikmeannetuse tasumisest. Selleks esitab koguduseliige juhatusele kirjaliku avalduse;
- **Liikmeannetus õpilastele ja kindla sissetuleta koguduseliikmetele** on 1 (üks) kroon kalendripäeva kohta ehk 365 krooni aastas.
- **Kiriklikud talitused** (lapse ristimine, laulatus, matus, piht, õnnistamised) **on Viljandi Jaani koguduse täiskogu liikmele** (kes on eelmisel või jooksval kalendriaastal teinud liikmeannetuse ja osalenud armulaua) **tasuta**. Koguduse täiskogu liikmel on õigus teha kogudusele kirikliku talituse eest vabatahtlik annetus.
- **Kiriklike talituste annetuste alampiirid teistele isikutele:**
  - **ristimine missal** – vabatahtlik annetus;
  - **ristimine privaattalitusena** – vähemalt 500 krooni;
  - **konfirmatsioon missal** – vabatahtlik annetus;
  - **konfirmatsioon privaattalitusena** – vähemalt 500 krooni;
  - **laulatus** – vähemalt 3000 krooni;
  - **matus kirikus ja kalmistul** – vähemalt 1500 krooni;
  - **matus kodus ja/või kalmistul** – vähemalt 1000 krooni;
  - **urni muldasängitamine** – vähemalt 500 krooni.
- Kõigi talituste annetused sisaldavad n-ö täisteenust, mis tähendab, et eraldi ei ole tarvis tasuda õpetajale, organistile, laululehtede ja küünalde eest jm.
- Koguduse õpetajal on õigus vabastada inimene kirikliku talituse annetuse tasumisest
- **Leerikooli tasu** on 500 krooni (sisaldab õppetsüklite, kahepäevase leerilaagri ning õppematerjalide kulud, v.a Piibel).

Koguduse toetamine oma annetustega pole meile kellelegi sund või kohustus, vaid ikka eesõigus ja võimalus. Apostel õhutab meid: "Igaüks andku nii, nagu ta süda on lubanud, mitte nõrdinult või sunnituult, sest Jumal armastab rõõmsat andjat." (2. Korintlastele 9:7)

TÄNAME KORJANDUSTEL ANNETANUID

30.08 – 433.00 krooni	Lastetöö heaks	teenistusel osales 43 inimest
06.09 – 880.40 krooni	Sügisleeri töö heaks	teenistusel osales 67 inimest
13.09 – 428.50 krooni	Seminar "Reis usumaale" heaks	teenistusel osales 29 inimest
20.09 – 588.00 krooni	Frantsiskuse päeva konverentsiks	teenistusel osales 60 inimest
27.09 – 1079.00 krooni	Tartu Kristliku Noortekodu teotuseks	teenistusel osales 72 inimest

TEIST KUULATA OSKAVAD VAID NEED, KES ISEENAST EI KARDA

Nii arvas Tartu Ülikooli praktilise usuteaduse professor Tõnu Lehtsaar augustikuu viimase reede pärastlõunal keldrisaalis koolitust alustades. Koguduse õpetaja Marko Tiitus, töötajad ja nõukogu liikmed olid ühises ringis, et õppida... õppida konflikti juhtimist.

Meile kõigile teada ja tuntud Oskar Lutsu "Kevade" filmistseenides toimunud konfliktide üle juureldes ja omaendi elusid ja saadud "vitsu" katsudes vahetati kuue tunni kestel avatud õhkkonnas omavahel kogemusi: mis on konflikt, miks ja mil viisil ta areneb, miks mõnel meist tekib neid teistest rohkem, millised rollid ja käitumisviisid meid vastasseisudes saadavad, kuidas peaksime konfliktis osalema ja kuidas ennast seal juhtima, kas konflikti saaks, peaks või on võimalik ka vältida, kas konflikt koguduses on midagi erilisemat, ja lõpuks ... kas konflikt, mis oleks justkui läbi, ikka on lõppenud?

Mõned tarkused. **Kuidas konfliktis osaleda?** Jää iseendaks, jätkka oma kohustuste ja vastutustundega igapäevategemisi ja väldi konflikti kunstlikku sekkumist.

Tasub teada, et enamus konflikte algab ebamugavus- või rahuolematusetundest, et "kirstunaelad" olid ja on ka edaspidi, ja et hoida kokku inimestega, kes tahavad koos midagi teha.

Eriti teravad äraarvamatu kiired paisumisega võivad olla konfliktid suletud ühiskondades, nagu küla, perekond, kogudus.

Ja taas vana lugu, see teiste **ärakuulamise** jutt. Inimlikult nii keeruline ja raskesti teostatav; igapäevaelu kerib ikka ja taas meie ette koosoleku või telefonikõne või lihtsalt jutuajamise, mis on nagu "ühemeheorkestri" proov – erinevaid pille kui palju, kuid kõik nupud-pedaalid on ühe mehe suure varba all.

Mäletan lapsepõlvest, et küll oli armas ja huvitav vana, katkise peaga ja kuid kadunud olnud nukk, mis mänuasjade kastipõhjast välja sai kougitud. Nii on ka nende Tõnu Lehtsaare inimlike tarkuste ja üksteiselt saadud värskete mõtetega; Jumal on istutanud meisse lõpmata palju, kuid et seda iseendas olevat kasutada, on see vaja üles leida, on vaja kellegi, kes on minust targem ja arukam, mükku, abi ja tuge. Seekordsel koolitusel olid mulle leiu kättenäitajateks Tõnu Lehtsaar ja Sina, kes sa koolitusel keldrisaalis istusid. Jumal tänatud, et see nii on.

Koolitusmuljeid jagas üles Helve Hunt

TÄNAME SEPTEMBRIKUU LIKMEANNETAJAJID

Ingrid Agur
Kadri Aid
Ardi Aleksandrov
Raul Alliksaar
Enna Audova
Tiit-Uku Audova
Helga Henning
Helve Hunt
Elga Ibrus

Reelika Karu
Ilme Kivest
Made Kello
Hans-Aleksander
Kuusik
Sirje Kõuhkna
Marja-Liisa Küttis
Eva Loodus
Tarmo Loodus

Raili Meri
Silvi Mäeorg
Veera Pille
Rita Porkanen
Elgi Rego
Leida Reinu
Ismeene Sepp
Salme Riso
Riin Rodenberg

Marianne Ruus
Rein Ruus
Vello Tammesalu
Ada Tammoja
Kristiina Vahemaa
Tiina Vilberg
(alates 25.08)

Mitteliikmena on annetuse
teinud Koidu Atonen

PALJU ÕNNE, OKTOOBRIKUU SÜNNIPÄEVALAPSED

01.10	Sirje Kõuhkna	58	17.10	Hillart Mirka	74	24.10	Jaan Visnap	70
01.10	Kalev Tõnisson	59	18.10	Malve-Aili Loide	75	28.10	Lilli Vihmann	85
05.10	Tiiu-Mai Mirka	70	18.10	Endla Lehtme	58	29.10	Aino Järv	79
05.10	Pilvi Parri	61	19.10	Rein Ruus	54	29.10	Veera Looga	51
05.10	Elgi Rego	72	20.10	Aita-Astanie Muks	91	29.10	Hilja-Aksella Soo	87
06.10	Helle Lapp	54	22.10	Liia Otsa	51	30.10	Evi Käämbre	76
11.10	Raivo Otsa	51	24.10	Kalju Viir	72			

JUMAL ÕNNISTAGU KÕIKI TEID JA NOOREMAID SÜNNIPÄEVALAPSI!

Viljandi Jaani koguduse naiskoor "Iiris" ja ansambel ootavad

UUSI LAULJAJID

Uued lauljad on kooriproovi oodatud esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 17-19 kiriku keldrisaalis.

Info telefonil 51 33 051 Taimi Välba

Koguduse ansambel Kadi Ritsingu juhendamisel ootab uusi lauljaid ansambliproovi neljapäeviti kell 19 kiriku keldrisaalis.

Info telefonil 50 22 659

KIRIK JA KOGUDUSE KANTSELEI ON LAHTI:

Esmaspäeval 15-18, teisipäeval 13-16, neljapäeval 13-17, laupäeval 10-13, pühapäeval 9 – 9.45 ja pärast jumalateenistust
KIRIK JA KANTSELEI ON KOLMAPÄEVAL JA REEDEL KINNI.

ÕPETAJA MARKO TIITUSE KÕNETUNNID ON:

Teisipäev kell 13-16 ja Neljapäev kell 14-17

PIHIAEG ON

Teisipäeval kell 16-17 või kokkuleppel

Koguduse aadress: Pikk 8, 71003 Viljandi

Telefon kirikus 43 33 000

Õp Marko Tiitus: telefon 53 41 33 94

Sekretär Tiina Vilberg: telefon 55 409 67

Koguduse kodulehekülg www.eelk.ee/viljandi.jaani

Koguduse konto SEB-s on 100 220 503 960 04

Klaverifondi konto on 102 200 802 160 11

AL toimetus: Marko Tiitus, Tarmo Loodus, Mirjam Tiitus, Tiina Vilberg

e-post: viljandi.jaani@eelk.ee

e-post: marko.tiitus@eelk.ee